

בית משפט השלום בטבריה

[Redacted]

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת אפרת הלר

תובעת

ע"י ב"כ עוה"ד שושנה אטד ואח' נגד

נתבעים

באמצעות ב"כ הפרקליטות עוה"ד אודליה כוחן

פסק דין

1

1. זוהי תביעה לפיצויים בגין נזקים נפשיים שנגרמו לתובעת, לטענתה, בשל התנהגותה ומעשיה של מנהלת בית ספר בו למדה.

2

2. התובעת ילידת [Redacted], חנייתה במועדים הרלבנטיים תלמידה בבית ספר המקיף [Redacted] (להלן: "בית הספר").

3

3. הנתבעת מס' 1 משמשת כמנהלת חטיבת הפנינים בבית הספר מאז חודש ינואר 2011 (להלן: "המנהלת").

4

4. הנתבע מס' 2 (להלן: "משרד החינוך") הינו מעסיקה של המנהלת.

5

טענות התובעת

6

5. בכתב התביעה, נטען כי בין משפחת התובעת למשפחת המנהלת קיים סכסוך קרקעות שדון בבית המשפט, אשר המנהלת מעורבת בו באופן אישי.

7

6. התובעת טוענת כי בשל הסכסוך המנהלת התנכלה לה, השפילה אותה ופגעה בה בכל דרך אפשרית.

8

7. לטענת התובעת, המנהלת נהגה להעיר לה ולהשפיל אותה בנוכחות מוריה וחבריה ללימודים, זימנה אותה למשרדה במהלך השיעורים ללא סיבה וגרמה לה במתכוון להפסיד חומרי לימוד.

9

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 21172-02-12

תיק חיצוני:

8. עוד טוענת התובעת כי באחד ממבחני המיצי"ב שנערכו בבית הספר, התבקשה על ידי המנהלת להחליף מקום ישיבה. משלא הסכימה, הוצאה מהכיתה ורק בהתערבות אמה אשר הינה מורה בבית הספר, חזרה לכיתה והשלימה את המבחן תוך שהיא נתונה בלחץ נפשי ולאחר שאבדו לה 45 דקות מזמן המבחן דבר שמנע ממנה להשלימו, כנדרש.
9. בנוסף טוענת התובעת כי המנהלת התערבה בציונים שניתנו לה על ידי מוריה תוך שהיא מורה להם להפחית בציונים.
10. פניית למשרד החינוך, מעסיקה של המנהלת בבקשה לשים קץ להתנהלות המנהלת, לא הועילו וההתעללות של המנהלת בתובעת נמשכה.
11. שיאה של התנהלות המנהלת כלפיה היה באירוע מיום 14.02.12 (להלן: "האירוע"). ביום זה נמנעה המנהלת מלברכה בכניסה לבית הספר, בברכת "בוקר טוב", כפי שנהגה לברך את שאר התלמידים בבית הספר ויגרה מכך, היא אמרה לנוכחים במקום כי התובעת אינה ראויה לברכה זו. לטענת התובעת, היא ענתה למנהלת שהיא אינה זקוקה לברכה זו.
12. כתוצאה מהאירוע, זימנה המנהלת משטרה לבית הספר. התובעת טוענת שלאחר זימון המשטרה, היא הוצאה מהכיתה, נשלחה ליועצת שם נדרשה להתנצל בפני המנהלת תוך-איום שאם לא תעשה כן היא תילקח על ידי המשטרה.
13. בעקבות האירוע, הגיע מנחך הכיתה לביתה של התובעת בשעות הערב כשבידו נכתב הרחקה של התובעת מבית הספר למשך 3 ימים. בתגובה, התובעת התמוטטה ופונתה לבית החולים, שם אושפזה למשך יומיים וזאת כתוצאה מהלחץ הנפשי אליו נקלעה.
14. לטענת התובעת, המנהלת התנהגה באופן בלתי מקצועי תוך פגיעה בבריאותה הנפשית והגופנית, דבר אשר גרם לתובעת לנזקים נפשיים.
15. באשר לאחריות משרד החינוך טענה התובעת כי משרד החינוך התרשל בשמירה על זכויותיה וכן התרשל בפיקוחו על המנהלת ואיפשר את הפגיעה המתמשכת בה.
16. התובעת צירפה חוות דעת מומחה מטעמה בתחום הפסיכיאטריה, ד"ר ראסם כנאענה (להלן: "מומחה התובעת") אשר קבע כי נכותה הפסיכיאטרית הצמיתה והכללית של התובעת הינה בשיעור של 20% ונכותה הצמיתה שקשורה סיבתית לאירועים נשוא התביעה הינה בשיעור של שני שליש מנכותה הפסיכיאטרית הכללית.

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 12-02-1172

תיק חיצוני:

17. התובעת טוענת כי נגרמו לה נזקים כתוצאה מהמצב הנפשי אליו נקלעה – בעקבות כך החלה
 2 הדרדרות בלימודיה ואף ציונה נפגעו והיא נדרשה להשלים חומר לימודי רב. כתוצאה מכך,
 3 התובעת נאלצה ללמוד שנה במכינה לצורך השלמת החומר בעלות של 14,000 ₪ וזאת על מנת
 4 להתקבל ללימודים אקדמאים. בנוסף עותרת התובעת לפיצוי בגין עלות הנסיעות ללימודים
 5 במכינה בסך של 4,680 ₪.
18. בנוסף עותרת התובעת להפסד שכר עבודה שנתי פוטנציאלי מוערך בסך של 10,000 ₪ לחודש
 7 וסך של 120,000 ₪ לשנה, שכן, לטענתה אילו לא ציונה הנמוכים לא הייתה נאלצת ללמוד שנה
 8 במכינה והייתה מתחילה בלימודיה ללא עיכוב, דבר שהיה גורם לשילובה במעגל העבודה,
 9 מוקדם יותר.
19. לטענת התובעת, האחריות לנזקים שנגרמו לה, רובצת לפתחם של הנתבעים ועל כן, עליהם
 11 לפצותה בגין נזקים אלו.
- טענות הנתבעים**
20. הנתבעים מכחישים את טענותיה של התובעת כפי שתוארו בכתב התביעה.
21. לטענת הנתבעים, המנהלת אינה מעורבת בסכסוך המשפטי שקיים בין משפחתה למשפחת
 15 התובעת ובזמנים הרלוונטיים המנהלת לא נתנה יחס שונה לתובעת והיא אף מעולם לא העירה
 16 לתובעת הערות פוגעניות, לא במישרין ולא בעקיפין.
22. הנתבעים הודו כי המנהלת החליפה את מקומות הישיבה במבחן מיצ"ב שהתקיים בבית הספר
 18 אך לטענתם הדבר נעשה על מנת לשמור על שקיפות וטוהר המידות בבחינה, כאשר בבחינה זו
 19 חוּחַלפו מקומותיהם של חמישה תלמידים בכיתה ולא רק נמקום התובעת, כנטען. לטענתם, על
 20 אף שהתובעת סירבה להחליף מקום ישיבתה, היא נשארה בכיתה והמשיכה בבחינה.
23. הנתבעים טוענים כי המנהלת מעולם לא התערבה בציונים של התלמידים ולא פנתה למורים
 22 לבצע שינויים בציוניהם של התלמידים ואלו נקבעים על ידי המורים בלבד.
24. עוד טוענים הנתבעים שהתובעת לא זומנה כלל לחדרה של המנהלת, שכן לא היה כל צורך בכך.
25. האירוע היחיד שהתרחש, לטענת הנתבעים, היה למחרת שיחת בירור שנעשתה לאמה של
 25 התובעת, שכאמור הינה מורה בבית הספר, בתאריך 13.02.12, במחוז צפון של משרד החינוך.
 26 בבוקר יום האירוע, קיבלה המנהלת את פני התלמידים בכניסה לבית הספר, כמדי יום כאשר
 27 לצידה עמד הרכז החברתי. כאשר הגיעה התובעת לבית הספר ונכנסה בשערין, היא קיללה את

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 31172-02-12

תיק חיצוני:

- 1 המנהלת תוך שימוש במילים "את בהמה", בשפה הערבית. הנתבעים טוענים כי התנהגות זו של
 2 התובעת נבעה, ככל הנראה, מכך שהתובעת הגיעה לבית הספר טעונה וזאת לאור כך שאימה
 3 היתה בפגישה יום קודם לכן במשרד החינוך, בה היא נזפה על התנהלותה מול מנהלת בית
 4 הספר.
- 5 26. הנתבעים מודים כי באותו היום הוזמנה לבית הספר משטרה על ידי מנהלת בית הספר, אך
 6 לטענתם הדבר לא נבע רק מאמירותיה של התובעת כלפי המנהלת אלא בשל התנהגותם
 7 המתמשכת של הורי התובעת והתובעת עצמה אשר פגעו במנהלת במשך זמן רב.
- 8 27. התובעת זומנה בן ביום לפגישה בנוכחות מנהל בית הספר המקיף, מוחך הכיתה ויועצת בית
 9 הספר, בה הודתה התובעת בהתנהגותה זו, אך סירבה להתנצל. לפיכך, הושעתה התובעת מבית
 10 הספר לתקופה של 3 ימים על ידי מנהל בית הספר המקיף וזאת בתיאום מלא עם מפקח בית
 11 הספר.
- 12 28. לעניין מצבה הנפשי של התובעת, הנתבעים הגישו חוות דעת מומחה מטעמם בתחום
 13 הפסיכיאטריה – ד"ר טארק פאהום (להלן: "מומחה הנתבעים") אשר קבע בחוות דעתו מיום
 14 18.03.17 כי לתובעת נגרמה נכות זמנית לתקופה של שנתיים אך לא נותרה לה נכות נפשית
 15 צמיתה.
- 16 **מומחה בית המשפט**
- 17 29. נוכח הפער בין חוות הדעת הרפואיות שהגישו הצדדים מונה מומחה מטעם בית המשפט בתחום
 18 הפסיכיאטריה, ד"ר אמיר בן אפרים (להלן: "מומחה בית המשפט").
- 19 30. בחוות דעתו מיום 01.10.17 קבע מומחה בית המשפט כי בזמנים הרלוונטיים לתביעה התובעת
 20 סבלה מהפרעת הסתגלות בגינה קבע לתובעת דרגות נכות נפשית זמנית.
- 21 31. מומחה בית המשפט קבע שהתובעת סבלה מנכות זמנית של 20% למשך שנתיים ושל 10% למשך
 22 שנה נוספת.
- 23 32. יחד עם זאת, מומחה בית המשפט הגיע למסקנה כי לתובעת לא נותרה נכות נפשית צמיתה,
 24 כתוצאה מהאירוע נשוא התביעה.
- 25
- 26

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 31172-02-12

תיק חיצוני:

ראיות הצדדים

1

2 33. להוכחות תביעתה, העידה התובעת. כמו כן, העידו מטעמה [REDACTED] (להלן: "אמה"
3 של התובעת").

4 34. מטעם הנתבעים העידו הנתבעת 1, המנהלת גבי [REDACTED] ועצת חינוכית
5 בבית הספר (להלן: "היועצת"), [REDACTED] מי ששימש בזמנים הרלוונטיים כמחנך בבית
6 הספר (להלן: "מחנך הכיתה") [REDACTED] מחנך ורכז חינוך חברתי בבית הספר (להלן:
7 "הרכז החברתי").

8

דיון והכרעה

9 35. לאחר עיון בכתבי הטענות, שמיעת העדים ועיון במסמכים, מצאתי כי דין התביעה להתקבל
10 ואפרט.

11 36. ראשית אציין, שטענת התובעת ולפיה הרקיע להתנהגות המנהלת כלפיה והתנכלותה אליה הינו
12 בגין סכסוך בין משפחת התובעת למשפחת המנהלת, לא הוכחה.

13 37. בתצהירה הכחישה המנהלת כל מעורבות בסכסוך הנטען, גירסה אשר היא חזרה עליה
14 בחקירתה הנגדית (ראה עמי 18 לפרוטוקול שורות 26-8). ועדותה לא נסתרה ועל כן משעה
15 אגירסת התובעת לעניין זה לא הוכחה, לא מצאתי לקבלה.

16 38. בתצהירים אותם הגישה התובעת, חזרה התובעת על תיאור ההתנכלויות של המנהלת כלפיה.

17 39. כבר עתה אציין, שעניין האמירות הפוגעניות אשר נאמרו לתובעת על ידי המנהלת בנוכחות
18 חברה ללימודים או מוריה, לא הוכחו על ידה וזאת על אף שהתובעת יכלה, לטעמי, בנקל
19 להוכיחם הן באמצעות זימון תלמידים או מורים שהיו לטענתה, עדים לאמירות אלו.

20 40. לא מצאתי מקום לקבל את טענת התובעת ולפיה העדים אשר נכחו במקום בעת חלופת הדברים
21 בין הצדדים חששו מהמנהלת ולפיכך לא הגיעו להעיד, שכן טענה זו נטענה בעלמא בלבד
22 והתובעת לא טרחה לצרף כל ראיה לחוכחת האמור לעיל ואף לא טרחה לזמנם לדיון, דבר אשר
23 פועל לחובתה.

24 41. מעבר לכך, התובעת לא ידעה לומר או לפרט בחקירתה מה היו האימרות אשר הוטחו בה על ידי
25 המנהלת.

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 31172-02-12

תיק חיצוני:

- 1 42. בנוסף, גם טענות התובעת ולפיהן היא זומנה למשרדה של המנהלת לעיתים תכופות ללא הצדקה
2 ואשר הוכחו על ידי המנהלת, לא הוכחו על ידי התובעת ולפיכך, לא מצאתי לקבלן.
- 3 43. כך גם טענתה של התובעת לפיה המנהלת התערבה בציונים שניתנו לה על ידי מוריה, נטענה
4 בעלמא וללא שהובאה כל עדות או ראיה בעניין.
- 5 44. עדותה של אמה של התובעת בעניין זה, לא סייעה לתובעת, ואמה לא הצליחה להצביע על מקרה
6 ספציפי או להוכיח שהמנהלת אכן התערבה בציונים שניתנו לתובעת על ידי מוריה.
- 7 45. כשהתבקשה אם התובעת ליתן דוגמא לאירוע בו דרשה המנהלת ממורה להוריד ציונים לתובעת
8 או לתת לה ציונים נמוכים השיבה האם:
- 9 "יש מקרים כאלה ויש מקרים כאלה. יש מורים שפניתי אליהם ישירות בגלל הציון הנמוך
10 והם אמרו לי שזה ככה, בגלל שהם לא עשו לה מבחן חוזר, ושאלתי למה לא עושים, והם
11 אמרו שזו פקודה מגינט" (ראו עמ' 24 לפרוטוקול 28.06.18 ש' 30-31, עמ' 25 ש' 1).
- 12 46. המנהלת מצידה שללה בחקירות הנגדית כל התערבות בציוניה של התובעת, טענות התובעת
13 בעניין זה, כאמור, לא הוכחו.
- 14 47. כמו כן לא ראיתי לנכון לקבל את טענת התובעת, בדבר שינוי המקומות שערכה המנהלת.
15 התובעת לא השכילה להוכיח כי באותו מקרה יתנד עליו הצביעה שבו שונו המקומות, הדבר
16 בוצע על רקע אישי ועקב התנכלות לתובעת. תשובתה של המנהלת לסיבת החלפת מקום מושבה
17 של התובעת הייתה משכנעת. המנהלת השיבה כך:
- 18 "האירוע היחיד שהיה בו קמה **_____** ממקומה זה בחינת מיצב שהיא
19 בחינה חיצונית, הבחינה הזו היא בד"כ הייתה גרסה אחת ולא שתים.
20 היה נוהל בבית"ס אליו נכנסתי כי ביום של מבחן באים לוקחים חצי
21 כיתה או שמזיזים מישהו ממקום למקום. בהתחלה אמרתי למורים
22 שלי שלא מזיזים תלמיד ממקום למקום. ביום של הבחינה היה צורך
23 להזיז תלמידים ממקום והזיתי עוד תלמידים ולא רק את רים זה כפי
24 לא להושיב חברים יחד אלא לזווסת את המקומות ולא הייתה לי כוונה
25 לפגוע **_____** אם המורה **_____** לא היתה נוכחת בכיתה והתערבה כפי
26 שהתערבה הייתי בטוחה **_____** היתה קמה ומחליפה מקום כמו
27 כולם..." (עמ' 20 לפרוטוקול 01.07.18 ש' 8-14)
- 28 48. מתשובתיה של המנהלת התרשמתי כי שינוי המקומות בכיתה נעשה באופן ענייני ולא מתוך
29 נקמה בתובעת וזאת מתוקף תפקידה של הנתבעת 1, כמנהלת בית הספר. משיטתה ב"כ
30 התובעת לקשור בין הסכסוך הנטען לשינוי מקום מושבה של התובעת השיבה המנהלת:

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 31172-02-12

תיק חיבוני:

- 1 "ת: את אומרת כי הסכסוך משפיע ואני לא אומרת זאת. ההתייחסות שלי לתלמידים
2 אחרים הם אותו דבר. קיבלה את הכבוד כמו כולם ולא ראיתי שהיא תקבל התייחסות
3 אחרת. אם אני מקימה אני מקימה את כולם" (ראו עמ' 21 לפרוטוקול 01.07.18 ש' 5-3).
- 4 49. עולה מן האמור כי טענותיה של התובעת כפי שהובאו עד כה בדבר התנכלות המנהלת אליה, לא
5 הוכחו ולפיכך, מצאתי לדחותם.
- 6 **14.2.12 האירוע מיום**
- 7 50. מעדויות הצדדים עולה, כי ביום 14.2.12 אירעה תקרית נשמעותית בין התובעת למנהלת.
8 51. התובעת טענה כאמור כי הרקע לתקרית זו נבע מהימנעותה של המנהלת לברכה בברכת "בוקר
9 טוב" כשאר התלמידים תוך שהמנהלת מציינת בפניה כי אינה ראויה לברכה זו.
- 10 52. לעומתה, טענה המנהלת כי התובעת פגשה אותה בשער בית הספר וכינתה אותה "בהמה", וזאת
11 ככל הנראה לאחר שהיא הגיעה טעונה לבית הספר, שכן יום קודם לכן נזפה אמה על ידי משרד
12 החינוך עקב התנהגות לא ראויה למנהלת בית הספר.
- 13 53. גירסת התובעת לא הוכחה על ידה ומעדויות הצדדים בפני שוכנעתי כי גירסת התובעת 1, מנהלת
14 בית הספר היא הגרסה הנכונה, גירסה אשר נתמכה בעדויותיהם של הרכז החברתי ושל היועצת.
- 15 54. בעדותו העיד הרכז החברתי כי ביום האירוע הוא עמד בשעות הבוקר, ליד המנהלת לקבל את
16 פני התלמידים, ומשנכנסה התובעת היא פנתה אל המנהלת בלשון שאינה מכבדת ואמרה לה:
17 "את בהמה", בשפה הערבית (ראו עמ' 38 לפרוטוקול ש' 37-38).
- 18 55. חיזוק נוסף לגירסת המנהלת ניתן למצוא בעדותה של היועצת אשר טענה בחקירתה כי התובעת
19 אשר זומנה לחדרה לאחר האירוע אישרה בפניה כי אכן קיללה את המנהלת, אך סירבה להתנצל.
- 20 56. לשאלת ב"כ התובע במה הודתה התובעת, השיבה היועצת כדלקמן:
21
22 "ש: אני מפנה אותך לסעיף 8, כתבת היא הודתה בפרטי ההתבטאות, למה לא פירטת
23 ת: היא אמרה למנהלת את המילה שאמרה, המילה הלא טובה.
24 ש: איזו מילה.
25 ת: בערבית "חייואנה" ובעברית זה בהמה.
26 ש: למה לא כתבת בתצהיר.
27 ת: לא יודעת, היא הודתה בפניי."
28 (עמ' 34 לפרוטוקול ש' 16-8).

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 1172-02-12

תיק חיצוני:

- 1 57. לאחר האירוע נכנסה המנחלת לחדרה והתקשרה למשטרה לצורך הגשת תלונה כנגד התובעת
2 ובני משפחתה (נספח ג' 2 לתצהיר המנהלת).
- 3 58. לטענת המנחלת, התלונה למשטרה הוגשה על ידה לאחר שהיא פנתה טלפונית למפקח בית הספר
4 ולמזכירת ארגון המורים וסיפרה להם על האירוע שהתרחש באותו היום בבית הספר והם
5 המליצו לה להגיש תלונה במשטרה.
- 6 59. אחר הדברים האלה, זומנה התובעת לחדר היועצת שם נכחו מנהל המקיף, מתוך הכיתה
7 והיועצת בעצמה אשר טענו כי התובעת הודתה בפניהם במעשה אך סירכה להתנצל. מנגד, טענה
8 התובעת שהיא לא הודתה במעשה ולא הסכימה להתנצל ונאמר לה שבמידה והיא לא תתנצל
9 היא תעצה על ידי השוטרים אשר היו בבית הספר באותה העת (עמ' 20 לפרוטוקול 28.06.18 ש'
10 16-18).
- 11 60. אמה של התובעת העידה בעניין זה כדלקמן :
- 12 "לא הייתי שם, באתי לשיעור שני מהבית, קראו לי לחדר של מנהל המקיף ושם
13 הופתעתי שראיתי שני שוטרים שם ולא דמיינתי לעצמי שזה קשור אליי, אז מנהל
14 המקיף סיפר לי מה קרה, ובחדר ממול מתוך הכיתה והיועצת היו שם, וגם מנהל
15 המקיף אמר לי להתנצל אחרת יש משטרה, ככה הבקשה של...". (עמ' 26
16 לפרוטוקול 28.06.18 ש' 26-29).
- 17 61. דומה כי אין מחלוקת בין הצדדים, כי בשעה שנערך לתובעת בירור בחדר היועצת, גבו נציגי
18 המשטרה שהוזמנו לבית הספר בעטיו של אירוע זה בו היתה מעורבת התובעת, תלונה
19 מהמנהלת.
- 20 62. בעניין זה, אני מקבלת את גרסת התובעת שלא נסתרה, ממנה עולה, כי התובעת ידעה שישנם
21 שוטרים בשטח בית הספר וזאת בעקבות התנהגותה.
- 22 63. אין מחלוקת, כי בהמשך היום התייצב מחנך הכיתה בביתה של התובעת בשעות הערב
23 המאוחרות ומסר לה מכתב הרחקה מבית הספר למשך 3 ימים.
- 24 64. התובעת טוענת כי בעקבות אירועי אותו היום היא התמוטטה ואושפזה בבית החולים, דבר אשר
25 אכן עולה מעיון בחומר הרפואי ממועד האשפוז אשר הוגש על ידי התובעת.
- 26 65. לנוכח האירועים שפורטו לעיל ואינם במחלוקת, דומני, כי אין מנוס מהמסקנה כי הנתבעים
27 בהתנהגותם התרשלו כלפי התובעת, הפרו את חובת הזהירות המוטלת עליהם כלפיה ונהגו
28 בדרך שאינה מקובלת בנסיבות העניין, דבר אשר גרם לנזקה של התובעת.

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 31172-02-12

תיק חינוכי:

1 66. אני סבורה שאירוע הזמנת משטרה מהווה אירוע שאינו שיגרת ומטלטל עבור כל אדם. המדובר
2 במעמד מבלבל שמעורר אצל אנשים בעיקר אצל אנשים נורמטיבים רגשות פחד וחרדה עד כדי
3 פגיעה בדימויים העצמי ועקב כך גם דרדור בתפקודם היומיומי ותפקודם. הדברים נכונים
4 שבעתיים שעה שעסקינן בנערה צעירה בשנים אשר לדידה המדובר באירוע טראומתי אשר יש
5 בו כדי להותיר חותם משמעותי ולצלק את נפשה.

שאלת האחריות

6
7 67. אין צורך להאריך בדבר חובות הזהירות שחבים מורי בית הספר והצוות החינוכי כלפי
8 התלמידים, שכן הדברים ידועים ואין להכביר במילים.
9 68. יישום ההלכות שנקבעו במסיקה על המקרה שלפנינו מוביל מסקנה כי יש להטיל על הנתבעים
10 אחריות לנוקים שנגרמו לתובעת בעקבות האירועים שפורטו לעיל ואבהיר.
11 69. בתצהירה טענה המנהלת כי הגשת התלונה במשטרה נעשתה לאחר התייעצות עם מפקח בית
12 הספר וכן עם מזכירת ארגון המורים.
13 70. לטענת המנהלת, המשטרה לא הוזמנה אך ורק בשל אמירותיה הנטענות של התובעת באותו
14 היום, אלא בשל התנהגויות חוזרות ונשנות של הורג התובעת והתובעת בעצמה, שנהגו בין היתר,
15 להמתין למנהלת בכניסה לביתם הממוקם ליד בית הספר, לקללה ולירוק עליה (ראו סעיפים
16 20-21 לתצהיר המנהלת).
17 71. המנהלת הוסיפה בחקירתה הנגדית כי הזמנת המשטרה נעשתה בשל התקרית עם התובעת
18 באותו יום, שכן "הגיעו מים עד נפש" (עמ' 24 לפרוטוקול 01.07.18 ש' 9-12).
19 72. יצוין שטענת המנהלת ולפיה הזמנת המשטרה נעשתה לאחר התייעצות עם מפקח בית הספר
20 ומזכירת ארגון המורים, לא נסתרה על ידי הנתבעת 2, משרד החינוך ולא הובאה על ידו עדות
21 שתסתור זאת ועל כן אני מקבלת טענה זו ככל שהיא נוגעת להנחיות אשר התקבלו ממפקח בית
22 הספר.
23 73. יש לציין שהמנהלת אישרה בחקירתה הנגדית כי הליך הזמנת המשטרה אינו הליך מקובל
24 בנסיבות העניין והיא טענה כי הזמינה משטרה מכיוון שההתנהגות של חזרה על עצמה:
25 "ש. אני מבינה שהיית במצב קשה, ניח שהתלמידה קיללה אותך בשער, האם מקובל
26 להזמין משטרה לילד שמקלל ולא מרים יד, זה הליך מקובל.

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 31172-02-12

תיק חיצוני:

- 1 ת. בד"כ זה לא מקובל אבל זה היה רטואל, זה היה כל יום ודבר שחוזר על עצמו. היו פה
2 מעורבים אמא שלה שהשתמשה בה כאמצעי מיקוח, חבל שהאמא לא רואה את ההשלכות
3 השליליות, אבל היא השתמשה בה. הייתי במצב של התעללות שאני עוברת כל יום".
4 (ראו עמ' 33 לפרוטוקול, שורות 4-8).
- 5 74. גם יועצת בית ספר אישרה בתקירתה כי הזמנת משטרה באירוע כבמקרה דנן אינו הליך מקובל:
- 6 "ש: נניח שהיא אמרה את המילים האלה, מזמינים לה משטרה.
7 ת: לא מקובל.
8 ש: אמרת [REDACTED] את זה כשהיא שהזמנת משטרה.
9 ש: לא זוכרת מה היה. אני חושבת שאמרת למישהו שלא היה צריך להזמין"
10 (עמ' 34 לפרוטוקול 01.07.18 ש' 26-29).
- 11 75. בניגוד לטענת המנהלת לפיה היו בעיות קודמות התנהגות קודמות עם התובעת לפני האירוע,
12 הרי שמעוין בפרוטוקול ישיבה אשר נערכה במשרד החינוך יום לפני האירוע, ביום 13.2.12, לא
13 טענה המנהלת כי קיימות בעיות כלשהן עם התובעת, נהפוכו-המהלת טענה שהתובעת תלמידה
14 טובה ומוערכת וכך לקמן:
- 15 "ש: לא צירפת אף מסמך שמראה שיש תלונה נגד [REDACTED] לפני אותו היום. ב -
16 13/2 יש פגישה שנכחו בה את [REDACTED] ואנשים ממשרד החינוך, את אמרת כי
17 בתה של [REDACTED] היא תלמידה טובה ומוערכת ואין זכר לטענה כאילו לפני כן
18 קיללה אותך או עשתה משהו לא ראוי.
19 ת: הפגישה הזאת הייתה בעניינה של [REDACTED] ולא של [REDACTED]. אני אמרתי את זה
20 ואמשיך להגיד, היא תלמידה טובה ואני מדברת על הישגים שלה היא
21 טובה.
22 ש: רשום שהיא גם מוערכת
23 ת: אני אעריך אותה גם היא תקלל אותי. לצערי הרב וחבל שהאמא השתמשה
24 בבת שלה גם עכשיו אני סולחת [REDACTED] היא הייתה סה"כ בת 14"
25 (עמ' 23 לפרוטוקול 01.07.18 ש' 15-31, עמ' 24 לפרוטוקול ש' 1-2)
- 26 76. בע"א 324/77 רבי נ' סמרה פ"ד לב (2) 445, בעמ' 446, 447, נפסק לגבי מידת הזהירות, ההשגחה
27 והפיקוח הנדרשים ממנהל ביי"ט או ממורה כי:
- 28 "מידת ההשגחה הנדרשת ממנהל בית הספר ומווריו כלפי תלמידיהם,
29 היא כמידת ההשגחה שמקיים אב זהיר כלפי בנו".
- 30 77. בנסיבות העניין, היה על המנהלת לצפות כי הגשת תלונה והזמנת המשטרה לשטח בית הספר,
31 יש בהם כדי להסב נזק לתובעת, נזק שבסופו של יום התממש.
- 32 78. שעה שעסקינן בתלמידה נורמטיבית הלומדת בבית ספר, מצופה מהמנהלת ומהצוות החינוכי כי
33 אף אם קיימות בעיות התנהגות כלשהן, כי אז ישכילו להתמודד עם פתרון וזאת בדרך פדגוגית
34 ראויה ונכונה.

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 31172-02-12

תיק חיצוני:

1 79. לפיכך, אני קובעת כי המנהלת התרשלה בטיפול באירוע נשוא התביעה ובהזמנת המשטרה לבית
2 הספר נהגה באופן שאינו מצופה ממנהל סביר בנסיבות העניין.

3 80. משרד החינוך חב חובת זהירות מושגית וקונקרטית כלפי תלמידי בית הספר. לעניין זה ראה
4 דבריה של כב' השופטת צור בת"א 2047/00 (מחוזי י-ם) ש. קטין נ' בית הספר כנסת יהודה
5 ומשרד החינוך (פרסם בנבו):

6 "בעניינינו מדובר בבית ספר המקבל תקציבים ממשרד החינוך,
7 רישיונו ניתן לו ממשרד החינוך ומשרד החינוך מפקח עליו מהבחינה
8 הבטיחותית ומבחינות רבות נוספות. חובת רישיון לבית ספר קבועה
9 בתוק הפיקוח על בתי ספר, התשכ"ט-1969 ובחוק זה מוקנות למשרד
10 החינוך סמכויות פיקוח רחבות היקף (ראה סעיפים 9, 10 ו-30 לחוק).
11 חובתו של משרד החינוך כלפי ציבור התלמידים נגזרת מהזכות לחינוך
12 ועל משרד החינוך לדאוג כי התלמידים ילמדו במוסדות בטוחים
13 ובטיחותיים"

14 81. שעה שקיבלתי את עדותה של המנהלת ולפיה הזמנת המשטרה נעשתה בהתאם להמלצה
15 שקיבלה ממפקח בית הספר וכי אז חב משרד החינוך באחריות ישירה בגין אחריותו עקב
16 ההמלצה השגויה והרשלנית בנסיבות העניין.

17 82. בנוסף, בסעיף 13 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] נקבע:

18 "13. (א) לעניין פקודה זו היא מעביד חב על מעשה שעשה בעובד שלו –
19 (1) אם הרשה או אישר את המעשה;
20 (2) אם העובד עשה את המעשה תוך כדי עבודתו.
21 (ב) רואים מעשה כאילו נעשה תוך כדי עבודתו של עובד, אם עשהו כעובד וכשהוא מבצע את
22 התפקידים הרגילים של עבודתו והכרוכים בה אף על פי שמעשהו של העובד היה ביצוע לא
23 נאות של מעשה שהרשה המעביד; אולם לא יראו כן מעשה שעשה העובד למטרות של עצמו
24 ולא לענין המעביד."
25

26 83. בהנתן כי המנהלת הינה שלוחה של משרד החינוך חינוך הרי שהאחרון חב בגין מעשיה ומחדליה
27 של המנהלת, מכח אחריותו השילוחית.

28

29

הפגיעה והטיפול הרפואי

30 84. לטענת התובעת, התנהגות המנהלת כלפיה הביא להידרדרות מצבה הנפשי ואשפוז בבית
31 החולים.

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 31172-02-12

תיק חיצוני:

- 1 85. התובעת צירפה מסמכים רפואיים מהם ניתן ללמוד כי ביום 14.02.12, היינו ביום האירוע בו
2 הוזמנה המשטרה ואשר לאחריו נמסר לידה מכתב ההשעיה, היא הופנתה למיון בבית חולים
3 העמק בעפולה בעקבות מתח נפשי בו הייתה שרויה באותו יום מלווה ברעידות בגוף. בבית
4 החולים נבדקה על ידי פסיכיאטר ששלל סימני פסיכוזה אך התרשם מתגובה רגשית ניכרת
5 לאירוע בו הייתה מעורבת בבית הספר.
- 6 86. התובעת אושפזה בבית החולים עד ליום 15.02.12 ושחררה, בין היתר, עם המלצה למועקב
7 במרפאת בריאות הנפש.
- 8 חוות הדעת ונכותה הרפואית של התובעת
- 9 87. כאמור, מטעם הצדדים, הוגשו חוות דעת מומחים רפואיים שקבעו לתובעת נכויות שונות.
- 10 88. מומחה התובעת קבע בחוות דעתו מיום 09.07.15 כי לאחר עיון במסמכים, קבלת אנמנזה
11 ובהתאם לממצאי בדיקתו נכתה הפסיכיאטרית הצמיתה והכללית של התובעת הינה בשיעור
12 של 20%. לגישת מומחה התובעת, נכותה הפסיכיאטרית הצמיתה של התובעת אשר קשורה
13 סיבתית לאירועים נשוא התביעה, הינה בשיעור של שני שליש מנכותה הפסיכיאטרית הכללית.
- 14 89. מומחה הנתבעים קבע בחוות דעתו כי התובעת סבלה מהפרעה הסתגלותית בכיתות ח' ו ט' וזאת
15 עקב היחס המפלה לרעתה אשר קיבלה ממנהלת בית הספר, הפרעה שחלפה לאחר שהתובעת
16 עברה לבית ספר חדש בכיתה י' והסימפטומים שסבלה מהם פסקו.
- 17 90. מומחה הנתבעים קבע כי לתובעת לא נותרה נכות נפשית כתוצאה מהחוויות שעברה בגין הפגיעה
18 הרגשית על ידי מנהלת בית הספר. להערכתו, התובעת סבלה מנכות זמנית למשך שנתיים
19 בשיעור 5% לפי סעיף מותאם 34 (ב) (1) - (2) לתקנות המלייל עקב הפרעה הסתגלותית שסבלה
20 ממנה כשהייתה בכיתות ח' ו ט'.
- 21 91. נוכח הפער בין חוות הדעת הרפואיות שהגישו הצדדים מונה מומחה מטעם בית המשפט בתחום
22 הפסיכיאטריה, ד"ר אמיר בן אפרים.
- 23 92. מומחה בית המשפט קבע בחוות דעתו מיום 01.10.17 כי בתקופה הנדונה, התובעת סבלה
24 מהפרעת הסתגלות שהינה תגובה מוגזמת לאירוע דחק המתבטא בסימני חרדה, דיכאון והפרעת
25 התנהגות. מומחה בית המשפט קבע שהתובעת סבלה מנכות זמנית של 20% למשך שנתיים ושל
26 10% למשך שנה נוספת.
- 27 93. בהערכת דרגת הנכות קבע מומחה בית המשפט כלהלן:

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 31172-02-12

תיק חיצוני:

- 1 "בעת בדיקתי לא מצאתי אצל הנבדקת סימנים לתחלואה נפשית
2 נוכחית. תפקודה של הנבדקת הינו ללא ליקוי מבחינה נפשית,
3 הנבדקת אמנם זוכרת את החוויה שעברה, וחוששת כאשר פוגשת את
4 המנהלת, אך תחושות אלו אינן בגדר הפרעה נפשית. תפקודה הנוכחי
5 של הנבדקת תקין, היא לומדת לימודים גבוהים, נוהגת והתארכה
6 לאחרונה. אני מעריך כי בתקופה בה הייתה נתונה ללחצים מצד
7 מנהלת ביי"ס סבלה הנבדקת מנכות זמנית בשיעור 20%, לאחר מכן
8 כאשר עברה ביי"ס בתקופת ההסתגלות סבלה מנכות זמנית בשיעור
9 10%, לאחר מכן לא נותרה לתובעת נכות נפשית בגין האירוע הנ"ל"
10
- 11 94. ככלל, הנטויה היא שלא לסטות מחוות דעתו של מומחה מטעם בית המשפט, בהיעדר טעות
12 בולטת. (ע"א 3056/99 שטרן נ' המרכז הרפואי על שם חיים שיבא פ"ד נו (2) 936, 949).
- 13 95. בענייננו, לא מצאתי לסטות מחוות דעתו של מומחה בית המשפט אלא לאמץ מסקנות חוות
14 דעת, באשר ז' לא נסתקה.
- 15 96. מחוות דעתו של מומחה בית המשפט קיים קשר סיבתי בין הנוק ממנו סבלה התובעת לאירוע
16 בבית הספר, אשר בעקבותיו קבע לה מומחה בית המשפט נכות זמנית כמתואר לעיל.
- 17 97. יש לציין כי גם מומחה התובעת ובמיוחד מומחה הנתבעים, הצביעו על קיומו של קשר סיבתי
18 בין האירוע לו טוענת התובעת לבין נכותה, על אף שאלו הגיעו לתוצאות שונות באשר לשיעור
19 הנכות.
- 20 98. על כן, התוצאה הינה כי מצבה הנפשי של התובעת כפי שנקבע על ידי מומחה בית המשפט הינו
21 כתוצאה מהאירוע אותו עברה בבית הספר, שהביא בסופו של יום להזמנת המשטרה על ידי
22 מנהלת בית הספר לתחומי בית הספר ולמסירת מכתב ההשעיה לתובעת בשעות הערב.
- 23 **גובה הנזק**
- 24 99. כידוע, הנטל להוכחת הנזקים על התובעת. על הנפגע להוכיח את הנזק שנגרם לו ואת שיעורו
25 ע"א 5465/97 קני בתים בע"מ נ' הועדה המקומית לתכנון ובניה, פ"ד נג (3) 433, 445 (1999).
- 26 100. רמת הוכחת שיעור הנזק היא רמת הוכחה סבירה. סבירות זו תיקבע על פי נסיבות המקרה.
27 על הניזוק מוטלת החובה להוכיח את הנתונים העובדתיים, מהם ניתן להסיק את הפיצוי תוך
28 שקיימת הבחנה בין מצבים בהם הוכחת שיעור הנזק היא בעייתית, לבין מצבים שבהם
29 ההוכחה מעשית ואף פשוטה, אך למרות זאת לא השכיל בעל הדין לגבשה כחומר ראיותיו
30 (ע"א 153/04 רבינוביץ נ' רוזנבוים [פורסם בנבו] (2006); ע"א 5465/97 הנ"ל, בעמ' 446.

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 1172-02-12

תיק חיצוני:

- 1 101. לטענת התובעת, בשל מעשי המנהלת אשר גרמו להתדרדרות הקשה במצבה הנפשי היא
2 פיגרה בלימודיה והיא נאלצה ללמוד שנה במכינה טרם קבלת ללימודי תואר ראשון בעלות
3 של 14,000 ₪.
- 4 102. התובעת לא הוכיחה ולו בבדל של ראיה כי הסיבה בגינה נאלצה ללמוד שנה במכינה, מקורה
5 בהפסד חומר לימודי כתוצאה מהאירוע נשוא התביעה.
- 6 103. בעניין זה אציין כי מומחה בית המשפט קבע בחוות דעתו של התובעת נותרה נכות זמנית בשיעור
7 של 20% למשך שנתיים ו- 10% בשנה שלאחר מכן. לא הוכח, כי שיעור נכות זה השפיעה על
8 ציוניה של התובעת ואין בצירוף גליונות הציונים לשנים 2008-2010 (נספחים ב ו-ג לתצהיר
9 התובעת) כדי ללמד בהכרח על הצורך בשנת מכינה כתוצאה מהאירועים נשוא התביעה.
- 10 104. בכל הכבוד, האירוע נשוא התביעה אירע כאשר הייתה התובעת בתחילת כיתה ט' וכשלוש
11 וחצי שנים לפני סיום לימודיה ואין בידי לקבוע כי לאירוע זה הייתה השפעה על ציוניה בגמר
12 לימודי התיכון. משכך אף אין טענות התובעת לעניין עלות הנסיעה למכינה והפסד שנת עבודה,
13 לחדחות.
- 14 105. לאור התוצאה אליה הגעתי באשר לאחריות הנתבעים למצבה הנפשי של התובעת אשר לא היה
15 עניין של מה בכך ומשך שלוש שנים קבלה התובעת מנכות נפשית כפי שקבע מומחה בית המשפט,
16 זכאית התובעת זכאית לפיצוי בגין נזקיה.
- 17 106. במקרים בהם ברור כי לתובע גרם נזק כספי כלשהו, אלא שמאידך לא ניתן לכמת את סכום
18 הנזק במדויק, ייטה בית המשפט לפסוק פיצוי על דרך האומדנא. יפים לעניינו דברי כב' השופטת
19 תמר בר-אשר-צבן בת"א (שלום יר') 14383-06 פלונית נ' מדינת ישראל - הנהלת בתי המשפט,
20 (פורסם בנבו) והפסיקה שם:
- 21 "קביעת שיעור הפיצוי במקרה דוגמת המקרה הנדון, שבו אין מדובר בנזק כספי
22 הניתן לכימות נעשית על דרך האומדנא. אופן קביעתו של פיצוי בדרך זו תורגת
23 ההוכחה הדרושה לכך, נדונו לאחרונה בפסק-דינה של כבוד השופטת א'
24 פרוקצ'יה בע"א 8588/06 דוד דלגין נ' אכ"א לפיתוח בע"מ [פורסם בנבו]
25
- 26 היקף הפיצוי, ייקבע על-ידי בית המשפט על דרך האומדנא, במקום שבו הנפגע
27 סבל נזק, שאותו יש להעריך ויש קושי ממשי בכימותו. כאמור שם: 'קיימת הכרה
28 שיפוטית בדבר קיום שיקול דעת שיפוטי בהיקף מסוים לפסיקת פיצוי על פי
29 האומדנא. הנטייה להשתמש בשיקול דעת כזה בולטת כאשר נהיר כי הנפגע סבל
30 נזק של ממש, וכאשר הפער בין הערכה בדרך של אומדן ובין הערכה על פי ראיות
31 מוצקות אינו פער גדול במיוחד (ע"א 769/86 רובינשטיין ושות', חברה קבלנית
32 בע"מ נ' זמיר, פ"ד מב(3) 581-590, 589 (1988)).
33

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 31172-02-12 [Redacted]

תיק היצוני:

1 107. לנוכח האמור לעיל ובשים לב לאחוזי הנכות הזמנית שנקבעו לתובעת ע"י מומחה
 2 בית המשפט, אני פוסקת לתובעת פיצוי בגין כאב וסבל, אותו אני מעמידה על דרך
 3 האומדנה על סך של 60,000 ₪.

4
5

התוצאה

6 108. לאור האמור לעיל, אני מחייבת את הנתבע 2, לשלם לתובעת, סך של 60,000 ₪, וכן הוצאות
 7 משפט בסך של 10,000 ₪ ושכר טרחת עו"ד בסך של 11,700 ₪.

8 109. כמו כן ישא הנתבע 2 בתשלום יתרת האגרה בתיק.

9 110. הסכומים האמורים לעיל ישולמו תוך 30 יום מהיום שאם לא כן הם יישאו הפרשי הצמדה
 10 וריבית כחוק החל מיום מתן פסק הדין ועד לתשלום המלא בפועל.

11
12
13

ניתן היום, א' אב תשע"ח, 13 יולי 2018, בהעדר הצדדים.

14 אפרת הלר, שופטת
 15